

Lagstiftningen som styr Region Uppsalas verksamhet, organisation och ansvarsområden

Anne Nilsson
Chefsjurist

Lagar som styr Region Uppsalas verksamhet

Grundlagarna skyddar vår demokrati. De innehåller reglerna för statsskicket, dvs hur Sverige ska styras. Grundlagarna har därför en speciell ställning.

Sverige har fyra grundlagar

1. Regeringsformen
2. Successionsordningen
3. Tryckfrihetsförordningen
4. Yttrandefrihetsgrundlagen

Grundlagarna står över alla andra lagar. Det betyder att innehållet i andra lagar aldrig får strida mot vad som står i grundlagarna.

Några centrala lagar för alla förvaltningar

Kommunallagen

Förvaltningslagen

Offentlighets- och sekretesslagen

Lagen om offentlig upphandling

Dataskyddsförordningen

Kommunallagen

Kommunallagen gäller på samma sätt för kommuner och regioner.

Kommunallagen innehåller grunderna för regionens organisation och verksamhetsformer och för beskattningen.

Kommunallagen ger det grundläggande regelverket för vad som är kompetensenligt och hur den lokala självstyrelsen utövas.

Kommunallagens innehåll

- **Grunderna för den kommunala verksamheten**
- **Kommunala angelägenheter**
- **Kommunernas och regionernas organisation och verksamhetsformer**
- **Förtroendevalda**
- **Fullmäktige**
- **Styrelsen och övriga nämnder**
- **Anställda**
- **Delaktighet och insyn**
- **Kommunal samverkan**
- **Överlämnande av kommunala angelägenheter**
- **Ekonomisk förvaltning**
- **Revision**
- **Laglighetsprövning**

Förvaltningslagen

Förvaltningslagen ger en grundläggande struktur för kontakterna mellan myndigheter och enskilda vid ärendehandläggning.

- **Grunderna för god förvaltning**
- **Legalitet, objektivitet och proportionalitet**
- **Service**
- **Tillgänglighet**
- **Allmänna krav på handläggningen av ärenden (snabb, enkel, kostnadseffektiv och rättssäker)**
- **Jäv**
- **God beredning av ärenden**
- **Beslut ska vara motiverade och dokumenterade**
- **Överklagande av vissa ärenden**

Region Uppsala

Offentlighets- och sekretesslagen

Lagen innehåller bestämmelser om

- myndigheters handläggning vid registrering, utlämnande och övrig hantering av allmänna handlingar,
- om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar,
- förbud att röja uppgift gäller om det sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt,

Bestämmelserna innebär begränsningar i bl.a. yttrandefriheten enligt regeringsformen och rätten att ta del av allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningen

Dataskyddsförordningen (GDPR)

- **En lag som ställer krav på att myndigheter, företag och organisationer hanterar personuppgifter på ett korrekt sätt.**
- **Personuppgifter är all information som kan kopplas till en fysisk person, t.ex. namn, personnummer, foton, sjukdomar**
- **Det finns en dataskyddsorganisation inom Region Uppsala med ett Dataskyddsombud och två dataskyddssamordnare per förvaltning. Det finns också informationssäkerhetsexpert och IT-säkerhetsexpert som arbetar med GDPR.**

Lagen om offentlig upphandling

Myndigheter är skyldiga att annonsera alla inköp som kommer att göras för att intresserade företag ska få möjlighet att lämna anbud.

De krav som ställs ska anges i ett förfrågningsunderlag och annonseras.

Alla inkomna anbud utvärderas och ska följa den utvärderingsmetod som angavs i förfrågningsunderlaget.

Utfallet av utvärderingen avgör vem som vinner kontraktet.

Den som lämnat anbud och här missnöjd med beslutet kan vända sig till förvaltningsrätten med en begäran om överprövning.

Vinnaren av upphandlingen väljs baserat på pris och uppfyllande av ställda krav

Upphandlingar sköts av upphandlingsenheten vid Regionkontoret och överprövningar sköts främst av juridiska enheten

Obliigatoriska uppgifter för regioner

- **Hälso- och sjukvård – regleras i bl.a. hälso- och sjukvårdslagen och patientdatalagen**
- **Tandvård – regleras i tandvårdslagen**
- **Regionalt utvecklingsansvar – regleras i förordningen om regionalt tillväxtarbete och i lagen om regionalt utvecklingsansvar**

Gemensam, obligatorisk uppgift för kommuner och regioner

Regional och lokal kollektivtrafik – regleras i lagen om kollektivtrafik

Frivilliga uppgifter för regioner

Kultur
Utbildning
Turism

Annat intressant och aktuellt

- Dataintrång – dvs anställda går in och läser patientjournaler fast de inte har något med vården av patienten att göra eller av annat skäl behöver uppgifterna för sitt arbete i vården. Omfattande konsekvenser i form av polisanmälan, ev uppsägning/avsked, anmälan till IVO och till IMY.
- IVOs viteshot mot AS pga för få vårdplatser – IVO anser att AS ska ha 612 vårdplatser och om det inte uppfylls finns ett viteshot på 20 mnkr mot sjukhuset.
- Polisanmälan mot en fd anställd läkare på Akademiska sjukhuset som misstänks för tagande av mutor på 200 tkr.
- Direktupphandlingen av julklappar till alla anställda är föremål för överprövning i förvaltningsrätten

Tack för idag!